

УДК: 338.45:658.5:330.341.1
JEL classification: L60, O21, Q01, R11

МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ СТАЛИМ РОЗВИТКОМ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ

ТРОЯН Владислава¹, ПОЛОКА Сергій²

¹ Харківський національний університет міського господарства імені О.М. Бекетова
<https://orcid.org/0000-0002-2142-2873>
Vladyslava.Troian@kname.edu.ua

² Харківський національний університет міського господарства імені О.М. Бекетова
<https://orcid.org/0009-0007-9267-4895>
Serhii.Poloka@kname.edu.ua

У статті досліджено теоретико-методичні засади формування системи управління сталим розвитком промислових підприємств у регіонах України в умовах структурних трансформацій економіки, посилення глобальної конкуренції та зростання ролі регіонального чинника у забезпеченні економічної безпеки держави. Для досягнення поставленої мети використано сукупність загальнонаукових і спеціальних методів дослідження, зокрема: аналіз і синтез – для узагальнення теоретичних підходів до управління сталим розвитком; системний та процесний підходи – для обґрунтування структури системи управління; економіко-статистичні методи – для оцінювання тенденцій розвитку промислових підприємств регіонів; метод експертних оцінок та групування – для формування системи показників сталого розвитку.

Обґрунтовано доцільність застосування системного та процесного підходів до управління сталим розвитком підприємств з урахуванням економічних, соціальних та екологічних складових. Запропоновано концептуальну модель методичного забезпечення системи управління сталим розвитком промислових підприємств, що базується на інтеграції інструментів стратегічного аналізу, прогнозування, оцінювання ризиків і результативності управлінських рішень.

Особливу увагу приділено формуванню комплексу показників для оцінювання рівня сталого розвитку промислових підприємств регіонів, який охоплює фінансово-економічні, виробничо-технологічні, інноваційні, соціальні та екологічні індикатори. Запропоновано алгоритм упровадження методичного забезпечення в практику діяльності підприємств, що передбачає етапи діагностики, планування, реалізації, моніторингу та коригування управлінських впливів.

Доведено, що застосування запропонованого методичного забезпечення сприятиме підвищенню адаптивності промислових підприємств до змін зовнішнього середовища, зростанню їх конкурентоспроможності та формуванню передумов для сталого соціально-економічного розвитку регіонів України. Практичне значення результатів полягає у можливості їх використання органами регіонального управління та керівниками промислових підприємств при розробленні стратегій і програм сталого розвитку.

Ключові слова: сталий розвиток, промислові підприємства, управління, регіональний розвиток, конкурентоспроможність, соціально-економічний потенціал, стратегічне планування, індикатори сталого розвитку.

<https://doi.org/10.31891/mdes/2026-19-29>

This is an Open Access article distributed under the terms of the [Creative Commons CC-BY 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/)

Стаття надійшла до редакції / Received 02.01.2026
Прийнята до друку / Accepted 25.01.2026
Опубліковано / Published 29.01.2026

© Троян Владислава, Полока Сергій

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Сучасний етап розвитку економіки України характеризується поглибленням структурних диспропорцій, зростанням впливу глобалізаційних процесів, нестабільністю зовнішнього середовища та посиленням конкурентного тиску на вітчизняні промислові підприємства. За таких умов особливої актуальності набуває перехід від традиційних підходів до управління до концепції сталого розвитку, що передбачає збалансування економічних, соціальних та екологічних цілей діяльності підприємств. Водночас більшість промислових підприємств функціонують у межах регіональних економічних систем, стан та особливості розвитку яких істотно впливають на їхню результативність, інвестиційну привабливість і конкурентоспроможність.

Незважаючи на наявність значної кількості наукових досліджень, присвячених проблематиці управління розвитком підприємств та забезпечення їх сталості, залишаються недостатньо розробленими питання формування цілісного методичного забезпечення системи управління сталим розвитком промислових підприємств з урахуванням регіональної специфіки. Відсутність уніфікованих підходів до оцінювання рівня сталого розвитку, вибору інструментів управління та інтеграції результатів аналізу в процес стратегічного планування ускладнює прийняття обґрунтованих управлінських рішень.

Зазначені проблеми безпосередньо пов'язані з важливими науковими та практичними завданнями щодо розроблення теоретико-методичних засад управління сталим розвитком підприємств, удосконалення інструментарію оцінювання та прогнозування їх розвитку, а також

формування ефективних механізмів взаємодії між підприємствами та органами регіонального управління. Вирішення цих завдань сприятиме підвищенню ефективності функціонування промислових підприємств, зміцненню економічного потенціалу регіонів і забезпеченню сталого соціально-економічного розвитку України.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ПУБЛІКАЦІЙ

Проблематика управління розвитком промислових підприємств у сучасних умовах знайшла широке відображення у працях вітчизняних науковців. Значну увагу дослідники приділяють питанням адаптації підприємств до стратегічних змін, зумовлених глобалізаційними процесами, посиленням конкуренції та нестабільністю зовнішнього середовища. Так, у роботі В. В. Бондаренка обґрунтовано необхідність формування гнучких механізмів адаптації промислових підприємств до стратегічних трансформацій та визначено роль стратегічного управління у забезпеченні їх довгострокової стійкості [1].

У працях І. І. Павленка акцентовано увагу на розробленні та впровадженні інноваційних стратегій управління як ключового чинника підвищення конкурентоспроможності промислових підприємств в умовах економічних змін. Автором доведено, що інноваційна орієнтація управлінських рішень сприяє модернізації виробничих процесів і формуванню нових джерел зростання [2].

Важливим напрямом сучасних досліджень є вивчення впливу цифровізації на стратегічний розвиток промислових підприємств. О. Г. Петренко розглядає цифрові технології як інструмент підвищення ефективності управління, оптимізації бізнес-процесів та посилення інноваційної активності підприємств, що створює передумови для їх сталого розвитку [3].

Окреме місце у наукових публікаціях займають питання екологічної складової розвитку промислових підприємств. Н. А. Козлова наголошує на необхідності інтеграції екологічних стратегій у загальну систему стратегічного управління та обґрунтовує їх значення для забезпечення збалансованого розвитку в умовах трансформації національної економіки [4].

Комплексний підхід до стратегічного управління розвитком промислових підприємств в умовах трансформаційних змін представлений у роботах І. О. Чебанової та О. С. Коваленка, де розкрито сутність стратегічного управління як багаторівневої системи, спрямованої на досягнення довгострокових цілей підприємств з урахуванням змін зовнішнього та внутрішнього середовища [5].

Водночас, незважаючи на значний науковий доробок, недостатньо дослідженими залишаються питання формування цілісного методичного забезпечення системи управління сталим розвитком промислових підприємств з урахуванням регіональних особливостей, що зумовлює необхідність подальших досліджень у цьому напрямі.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ

Метою статті є обґрунтування теоретико-методичних засад формування та функціонування системи управління сталим розвитком промислових підприємств регіонів України, а також розроблення практичних рекомендацій щодо вдосконалення методичного забезпечення цієї системи з урахуванням сучасних соціально-економічних викликів та трансформаційних процесів в економіці.

Для досягнення поставленої мети необхідно: проаналізувати сучасні наукові підходи до трактування сутності сталого розвитку та управління розвитком промислових підприємств; узагальнити існуючі методичні підходи до оцінювання рівня сталого розвитку підприємств; визначити основні чинники та регіональні особливості, що впливають на формування системи управління сталим розвитком промислових підприємств; обґрунтувати структуру та складові методичного забезпечення системи управління сталим розвитком; розробити алгоритм впровадження запропонованого методичного забезпечення в практику діяльності промислових підприємств регіонів України.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ З ПОВНИМ ОБґРУНТУВАННЯМ ОТРИМАНИХ НАУКОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

У сучасних наукових дослідженнях поняття сталого розвитку розглядається як комплексна багатовимірна категорія, що поєднує економічні, соціальні та екологічні складові розвитку суспільства й господарських систем. У межах економічної науки сталий розвиток трактується як такий тип зростання, за якого забезпечується довгострокове підвищення добробуту без виснаження

ресурсної бази та погіршення якості навколишнього середовища. Для промислових підприємств це означає необхідність узгодження стратегічних цілей прибутковості з вимогами соціальної відповідальності та екологічної безпеки. Значна частина науковців пов'язує сталий розвиток підприємств із концепцією збалансованого розвитку, відповідно до якої ефективність діяльності оцінюється не лише за фінансовими результатами, а й за рівнем впливу на персонал, місцеві громади та довкілля. У цьому контексті сталий розвиток розглядається як процес безперервних якісних змін, спрямованих на підвищення конкурентоспроможності підприємства та зміцнення його позицій у довгостроковій перспективі. Такий підхід зумовлює необхідність інтеграції принципів сталості у всі рівні управління підприємством. Окремий напрям досліджень зосереджений на управлінні розвитком промислових підприємств як цілеспрямованому впливі на процеси формування та використання виробничого, фінансового, інноваційного й кадрового потенціалу. Управління розвитком у цьому аспекті розглядається як сукупність взаємопов'язаних функцій планування, організації, мотивації та контролю, орієнтованих на досягнення стратегічних цілей підприємства. При цьому акцент робиться на необхідності переходу від реактивних до проактивних управлінських рішень [6].

У межах системного підходу управління розвитком промислових підприємств трактується як складна відкрита система, що функціонує у тісній взаємодії з зовнішнім середовищем. Згідно з цим підходом, ефективність управління залежить від здатності підприємства адаптуватися до змін ринкової кон'юнктури, технологічних трендів і регіональних умов розвитку. Системний підхід також передбачає узгодженість цілей, ресурсів та результатів діяльності в межах єдиної стратегії сталого розвитку. Важливе місце в сучасних наукових підходах посідає процесний підхід, відповідно до якого управління розвитком розглядається як сукупність бізнес-процесів, спрямованих на створення доданої вартості та забезпечення стійких конкурентних переваг. У цьому контексті сталий розвиток підприємства пов'язується з оптимізацією внутрішніх процесів, упровадженням інновацій, підвищенням енерго- та ресурсоефективності виробництва.

Узагальнення сучасних наукових підходів свідчить, що сталий розвиток та управління розвитком промислових підприємств слід розглядати як взаємопов'язані категорії, які потребують комплексного методичного забезпечення. Саме інтеграція концепцій сталого розвитку, системного та процесного підходів створює теоретичну основу для формування ефективної системи управління, здатної забезпечити довгострокову стабільність і розвиток промислових підприємств у регіонах України. З огляду на це, особливого значення набуває питання вибору та узагальнення методичних підходів до оцінювання рівня сталого розвитку підприємств, які є інформаційною базою для прийняття обґрунтованих управлінських рішень.

У науковій літературі сформовано широкий спектр методичних підходів до оцінювання рівня сталого розвитку підприємств, що відрізняються за цілями, набором показників, інструментарієм аналізу та глибиною узагальнення результатів. Більшість дослідників сходяться на думці, що оцінювання сталого розвитку має базуватися на комплексному врахуванні економічних, соціальних та екологічних параметрів діяльності підприємства, оскільки саме їх збалансованість визначає довгострокову стійкість функціонування (табл. 1).

Таблиця 1

Узагальнення методичних підходів до оцінювання рівня сталого розвитку підприємств

Підхід	Сутність	Основні інструменти	Переваги	Недоліки
Індикаторний	Оцінювання за системою окремих показників за складовими сталого розвитку	Аналіз динаміки, порівняння з нормативами	Простота, гнучкість	Складність узагальнення результатів
Інтегральний	Формування зведеного індексу сталого розвитку	Нормування, зважування, агрегування	Комплексність, наочність	Суб'єктивність ваг
Рейтинговий	Порівняння підприємств між собою	Ранжування, шкалювання	Можливість визначення позицій	Потреба в порівнянних даних
Бенчмаркінг	Порівняння з еталонними значеннями	Аналіз розривів, кращих практик	Орієнтація на покращення	Обмежена доступність еталонів
Багатокритеріальний	Урахування взаємозв'язків показників	Таксономія, АНР, кластеризація	Висока точність	Складність застосування

*Джерело: розроблено авторами на основі [7-9]

Поширеним є індикаторний підхід, який передбачає формування системи показників за основними складовими сталого розвитку. У межах цього підходу здійснюється розрахунок окремих індикаторів (рентабельність, продуктивність праці, рівень викидів, соціальні витрати тощо) з подальшим їх порівнянням з нормативними або цільовими значеннями. Перевагою індикаторного підходу є простота застосування та можливість адаптації до специфіки підприємства, однак його недоліком виступає складність узагальнення результатів у єдиний інтегральний показник.

Для подолання зазначеного недоліку широко застосовується інтегральний підхід, який передбачає агрегування часткових показників у зведений індекс сталого розвитку. Зазвичай використовуються методи нормування, зважування та агрегування даних, що дозволяє отримати узагальнену оцінку рівня сталого розвитку підприємства. Разом із тим результати такого оцінювання значною мірою залежать від обраних вагових коефіцієнтів і способу інтеграції показників.

Окрему групу становлять рейтингові та бенчмаркінгові підходи, які ґрунтуються на порівнянні підприємств між собою або з еталонними значеннями. Такі підходи дають змогу визначити позицію підприємства серед конкурентів та виявити напрями для підвищення результативності. Їх перевагою є орієнтація на практичні результати, проте вони потребують наявності достовірної та порівнянної інформаційної бази.

У наукових дослідженнях також застосовуються економіко-математичні та багатокритеріальні методи (кластерний аналіз, таксономія, метод аналізу ієрархій), які дозволяють враховувати взаємозв'язки між показниками та формувати більш обґрунтовані висновки. Такі методи є інформативними, але відзначаються складністю розрахунків і підвищеними вимогами до якості вихідних даних [10].

Узагальнення існуючих підходів свідчить про доцільність їх комбінування залежно від цілей оцінювання, доступності інформації та рівня управлінських рішень. Найбільш перспективним є поєднання індикаторного та інтегрального підходів із використанням елементів бенчмаркінгу, що дозволяє отримати як деталізовану, так і узагальнену характеристику рівня сталого розвитку підприємств. Водночас результати такого оцінювання мають стати підґрунтям для ідентифікації чинників, які зумовлюють формування та функціонування системи управління сталим розвитком на рівні промислових підприємств.

Формування системи управління сталим розвитком промислових підприємств відбувається під впливом сукупності внутрішніх і зовнішніх чинників, які визначають умови їх функціонування та стратегічні пріоритети розвитку. До внутрішніх чинників належать рівень технологічного розвитку підприємства, стан виробничих потужностей, фінансові можливості, кадровий потенціал, організаційна структура та корпоративна культура. Саме ці чинники формують здатність підприємства впроваджувати інновації, раціонально використовувати ресурси та адаптуватися до змін зовнішнього середовища.

Серед зовнішніх чинників ключову роль відіграють макроекономічна ситуація, державна промислова та регіональна політика, інституційне середовище, стан ринкової інфраструктури, а також екологічні та соціальні вимоги суспільства. Важливим є також вплив процесів децентралізації, які розширюють повноваження регіональних органів влади у формуванні сприятливих умов для розвитку промисловості, залученні інвестицій та підтримці інноваційних проєктів [11].

Регіональні особливості істотно диференціюють можливості промислових підприємств щодо реалізації принципів сталого розвитку. До таких особливостей належать рівень економічного розвитку регіону, галузева структура промисловості, забезпеченість природними ресурсами, стан транспортної та енергетичної інфраструктури, а також демографічна ситуація. У промислово розвинених регіонах акцент робиться на технологічну модернізацію та підвищення екологічних стандартів, тоді як у депресивних регіонах пріоритетом є відновлення виробничого потенціалу та створення робочих місць.

Урахування зазначених чинників зумовлює необхідність побудови гнучкої та адаптивної системи управління сталим розвитком промислових підприємств, яка має поєднувати стратегічний і оперативний рівні управління. Така система повинна забезпечувати узгодження цілей підприємства з регіональними стратегіями розвитку, а також інтеграцію економічних, соціальних та екологічних пріоритетів у процес прийняття управлінських рішень [12-14].

Структура методичного забезпечення системи управління сталим розвитком доцільно формувати як сукупність взаємопов'язаних блоків: аналітично-діагностичного, планово-прогнозного, організаційно-інструментального та контрольно-оцінювального. Аналітично-діагностичний блок передбачає оцінювання рівня сталого розвитку та ідентифікацію проблемних

зон; планово-прогнозний – розроблення стратегічних і тактичних цілей; організаційно-інструментальний – вибір методів і інструментів реалізації; контрольно-оцінювальний – моніторинг результатів і коригування дій.

Обґрунтована структура та складові методичного забезпечення створюють підґрунтя для формування цілісної системи управління сталим розвитком промислових підприємств, здатної враховувати регіональні особливості та забезпечувати досягнення довгострокових цілей розвитку. Це сприятиме підвищенню ефективності функціонування підприємств і зміцненню соціально-економічного потенціалу регіонів України.

Упровадження запропонованого методичного забезпечення в практику діяльності промислових підприємств регіонів України доцільно здійснювати на основі поетапного алгоритму, який забезпечує послідовність, системність та узгодженість управлінських дій. Такий алгоритм має враховувати специфіку діяльності підприємств, їх ресурсні можливості та регіональні умови функціонування, що дозволяє підвищити результативність управління сталим розвитком.

Першим етапом алгоритму є діагностика поточного стану сталого розвитку підприємства, що передбачає оцінювання економічних, соціальних та екологічних показників на основі обраних методичних підходів. На цьому етапі здійснюється ідентифікація сильних і слабких сторін, можливостей і загроз, а також визначення ключових проблемних зон, які потребують управлінського впливу. Результати діагностики формують інформаційну базу для подальшого планування. Другий етап полягає у формуванні стратегічних і тактичних цілей сталого розвитку підприємства з урахуванням регіональних пріоритетів та галузевих особливостей. На цьому етапі визначаються пріоритетні напрями розвитку, розробляються альтернативні сценарії та обираються оптимальні стратегії досягнення поставлених цілей. Важливою умовою є узгодження цілей сталого розвитку зі загальною стратегією підприємства. Третій етап передбачає вибір і адаптацію інструментів реалізації методичного забезпечення, зокрема організаційних, економічних, фінансових та інформаційних механізмів. До таких інструментів можуть належати програми енергоефективності, заходи з модернізації виробництва, розвиток персоналу, впровадження систем екологічного менеджменту тощо. На цьому етапі формується план заходів із визначенням ресурсного забезпечення та відповідальних осіб. Четвертий етап пов'язаний з безпосередньою реалізацією запланованих заходів та інтеграцією принципів сталого розвитку в операційну діяльність підприємства, що передбачає внесення змін до бізнес-процесів, організаційної структури та системи мотивації персоналу. Важливим є забезпечення комунікації між усіма підрозділами підприємства та залучення працівників до реалізації заходів сталого розвитку. Завершальним етапом є моніторинг і оцінювання результатів упровадження методичного забезпечення, що дозволяє визначити ступінь досягнення поставлених цілей та ефективність застосованих інструментів. На основі отриманих результатів здійснюється коригування стратегічних і тактичних рішень, що забезпечує безперервність процесу управління сталим розвитком та його адаптацію до змін зовнішнього середовища.

Зазначений алгоритм забезпечує логічну послідовність упровадження методичного забезпечення та формує основу для підвищення узгодженості управлінських рішень на різних рівнях управління підприємством. Його застосування сприятиме зміцненню стійкості промислових підприємств, підвищенню їх конкурентоспроможності та досягненню цілей сталого розвитку в регіональному вимірі.

ВИСНОВКИ З ДАНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

Таким чином, проведене дослідження підтверджує, що формування ефективної системи управління сталим розвитком промислових підприємств регіонів України потребує комплексного підходу, який поєднує сучасні теоретичні концепції, обґрунтовані методичні рішення та практичні інструменти реалізації. Запропоноване методичне забезпечення орієнтоване на інтеграцію економічних, соціальних та екологічних складових розвитку в єдину систему управління, що дозволяє забезпечити збалансованість управлінських рішень і підвищити їх результативність.

Особливе значення має врахування регіональних особливостей функціонування промислових підприємств, що дає змогу адаптувати методичні підходи до конкретних умов господарювання. Реалізація запропонованого алгоритму впровадження методичного забезпечення створює передумови для підвищення рівня адаптивності підприємств, активізації інноваційної діяльності та зміцнення їх конкурентних позицій на внутрішньому і зовнішньому ринках.

Отримані результати можуть бути використані у практичній діяльності промислових підприємств, а також органами регіонального управління при розробленні стратегій і програм сталого розвитку. Подальші наукові дослідження доцільно спрямувати на удосконалення інструментарію кількісної оцінки ефективності управління сталим розвитком та розширення можливостей цифрових технологій у процесах управління.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Бондаренко, В. В. (2018). Адаптація промислових підприємств до стратегічних змін в умовах глобалізації. Київ: НІТУ "КПІ", с. 88-105.
2. Павленко, І. І. (2021). Інноваційні стратегії управління промисловими підприємствами в умовах економічних змін. Львів: Львівська політехніка, с. 34-57.
3. Петренко, О. Г. (2022). Цифровізація як фактор стратегічного розвитку промислових підприємств. Одеса: Одеський економічний університет, с. 102-120.
4. Козлова, Н. А. (2020). Екологічна стратегія розвитку промислових підприємств: виклики і можливості в умовах змін національної економіки. Київ: ДУ "Інститут економіки та прогнозування НАН України", с. 76-93.
5. Чебанова, І. О., Коваленко, О. С. (2020). Стратегічне управління розвитком промислових підприємств в умовах трансформаційних змін. Київ: Академія управління, с. 45-67.
6. Сорока, В. М. (2019). Економічні трансформації та їх вплив на розвиток промислових підприємств. Харків: ХНУ, с. 112-130.
7. Шевченко, М. О. (2019). Трансформаційні процеси в національній економіці: вплив на промисловий сектор. Донецьк: ДонНУ, с. 155-172.
8. Василенко, В. В. (2021). Розвиток конкурентоспроможності промислових підприємств в умовах економічної трансформації. Київ: КНЕУ, с. 64-87.
9. Яковенко, Т. І. (2020). Стратегічне управління у промислових підприємствах: теоретичні аспекти та практичні рекомендації. Харків: ХНТУСГ, с. 98-115.
10. Жукова, О. С. (2021). Управління інноваційними процесами на промислових підприємствах в умовах змін національної економіки. Київ: КНУТД, с. 55-72.
11. Беляєв, Ю. М. (2019). Моделі та інструменти управління розвитком промислових підприємств в умовах стратегічних змін. Київ: Інститут економіки, с. 120-137.
12. Шрамко, С. І. (2022). Вплив макроекономічних змін на стратегію розвитку промислових підприємств. Черкаси: Черкаський національний університет, с. 88-105.
13. Рудаченко, О. О., Мозговий, Є. В., Ісаєнко, О. В., Медведєв, Д. О. (2024). Перспективи розвитку інноваційно-інвестиційної діяльності промислового сектору України. *Ефективна економіка*, № 6. <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.6.10>
14. Білецький, І., Рудаченко, О., Ісаєнко, О. (2024). Інвестиційна складова стратегічного управління розвитком підприємств промислового сектору України. *Development Service Industry Management*, (3), 156-161.

REFERENCES:

1. Bondarenko, V. V. (2018). *Adaptatsiia promyslovykh pidpriemstv do stratehichnykh zmin v umovakh hlobalizatsii* [Adaptation of industrial enterprises to strategic changes under globalization]. Kyiv: National Technical University of Ukraine "Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute", pp. 88-105 [in Ukrainian].
2. Pavlenko, I. I. (2021). *Innovatsiini stratehii upravlinnia promyslovykh pidpriemstvamy v umovakh ekonomichnykh zmin* [Innovative management strategies of industrial enterprises under economic changes]. Lviv: Lviv Polytechnic National University, pp. 34-57 [in Ukrainian].
3. Petrenko, O. H. (2022). *Tsyfrovizatsiia yak faktor stratehichnoho rozvytku promyslovykh pidpriemstv* [Digitalization as a factor of strategic development of industrial enterprises]. Odesa: Odesa National Economic University, pp. 102-120 [in Ukrainian].
4. Kozlova, N. A. (2020). *Ekolohichna stratehiia rozvytku promyslovykh pidpriemstv: vyklyky i mozhlyvosti v umovakh zmin natsionalnoi ekonomiky* [Environmental strategy of industrial enterprise development: challenges and opportunities under national economic changes]. Kyiv: Institute for Economics and Forecasting of NAS of Ukraine, pp. 76-93 [in Ukrainian].
5. Chebanova, I. O., & Kovalenko, O. S. (2020). *Stratehichne upravlinnia rozvytkom promyslovykh pidpriemstv v umovakh transformatsiinykh zmin* [Strategic management of industrial enterprise development under transformational changes]. Kyiv: Academy of Management, pp. 45-67 [in Ukrainian].
6. Soroka, V. M. (2019). *Ekonomichni transformatsii ta yikh vplyv na rozvytok promyslovykh pidpriemstv* [Economic transformations and their impact on industrial enterprise development]. Kharkiv: V. N. Karazin Kharkiv National University, pp. 112-130 [in Ukrainian].
7. Shevchenko, M. O. (2019). *Transformatsiini protsesy v natsionalnii ekonomitsi: vplyv na promyslovyi sektor* [Transformational processes in the national economy: impact on the industrial sector]. Donetsk: Donetsk National University, pp. 155-172 [in Ukrainian].

8. Vasylenko, V. V. (2021). *Rozvytok konkurentospromozhnosti promyslovykh pidpriemstv v umovakh ekonomichnoi transformatsii* [Development of competitiveness of industrial enterprises under economic transformation]. Kyiv: Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman, pp. 64–87 [in Ukrainian].
9. Yakovenko, T. I. (2020). *Stratehichne upravlinnia u promyslovykh pidpriemstvakh: teoretychni aspekty ta praktychni rekomendatsii* [Strategic management at industrial enterprises: theoretical aspects and practical recommendations]. Kharkiv: Kharkiv National Technical University of Agriculture, pp. 98–115 [in Ukrainian].
10. Zhukova, O. S. (2021). *Upravlinnia innovatsiynymy protsesamy na promyslovykh pidpriemstvakh v umovakh zmin natsionalnoi ekonomiky* [Management of innovation processes at industrial enterprises under national economic changes]. Kyiv: Kyiv National University of Technologies and Design, pp. 55–72 [in Ukrainian].
11. Bieliaiev, Yu. M. (2019). *Modeli ta instrumenty upravlinnia rozvytkom promyslovykh pidpriemstv v umovakh stratehichnykh zmin* [Models and tools for managing industrial enterprise development under strategic changes]. Kyiv: Institute of Economics, pp. 120–137 [in Ukrainian].
12. Shramko, S. I. (2022). *Vplyv makroekonomichnykh zmin na stratehiu rozvytku promyslovykh pidpriemstv* [Impact of macroeconomic changes on industrial enterprise development strategy]. Cherkasy: Bohdan Khmelnytsky National University of Cherkasy, pp. 88–105 [in Ukrainian].
13. Rudachenko, O. O., Mozhovyi, Ye. V., Isaienko, O. V., & Medvediev, D. O. (2024). *Perspektyvy rozvytku innovatsiino-investytsiinoi diialnosti promysloвого sektoru Ukrainy* [Prospects for the development of innovation and investment activity in the industrial sector of Ukraine]. *Efektivna ekonomika*, (6). <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.6.10> [in Ukrainian].
14. Biletskyi, I., Rudachenko, O., & Isaienko, O. (2024). *Investytsiina skladova stratehichnoho upravlinnia rozvytkom pidpriemstv promysloвого sektoru Ukrainy* [Investment component of strategic management of industrial sector enterprises development in Ukraine]. *Development Service Industry Management*, (3), 156–161 [in Ukrainian].

METHODOLOGICAL PROVISION OF THE SUSTAINABLE DEVELOPMENT MANAGEMENT SYSTEM OF INDUSTRIAL ENTERPRISES IN THE REGIONS OF UKRAINE

TROIAN Vladyslava, POLOKA Serhii

O. M. Beketov National University of Urban Economy in Kharkiv

The article examines the theoretical and methodological principles of forming a system of sustainable development management of industrial enterprises in the regions of Ukraine in the context of structural transformations of the economy, increased global competition and the growing role of the regional factor in ensuring the economic security of the state. To achieve the set goal, a set of general scientific and special research methods was used, in particular: analysis and synthesis - to generalize theoretical approaches to sustainable development management; systemic and process approaches - to substantiate the structure of the management system; economic and statistical methods - to assess the development trends of industrial enterprises in the regions; the method of expert assessments and grouping - to form a system of sustainable development indicators.

The feasibility of using systemic and process approaches to sustainable development management of enterprises, taking into account economic, social and environmental components, is substantiated. A conceptual model of methodological support for the sustainable development management system of industrial enterprises is proposed, which is based on the integration of tools for strategic analysis, forecasting, risk assessment and the effectiveness of management decisions.

Particular attention is paid to the formation of a set of indicators for assessing the level of sustainable development of industrial enterprises in the regions, which includes financial and economic, production and technological, innovative, social and environmental indicators. An algorithm for introducing methodological support into the practice of enterprise activities is proposed, which provides for the stages of diagnostics, planning, implementation, monitoring and adjustment of management influences.

It is proven that the application of the proposed methodological support will contribute to increasing the adaptability of industrial enterprises to changes in the external environment, increasing their competitiveness and creating prerequisites for sustainable socio-economic development of the regions of Ukraine. The practical significance of the results lies in the possibility of their use by regional government bodies and heads of industrial enterprises in developing strategies and programs for sustainable development.

Keywords: sustainable development, industrial enterprises, management, regional development, competitiveness, socio-economic potential, strategic planning, indicators of sustainable development.